

Iz mladostnih načrtov.

VIII.

Toliko časa sem prosil in pregovarjal mater, kaj naj naroče Miklavžu; toliko časa sem molil z vso gorečnostjo, da sem bil slednjič le uslišan. Miklavž mi je prinesel škatlico z raznovrstnimi barvami.

Dva dni sem jih gledal in prenašal semtertja. Ali samega gledanja se človek kmalu naveliča. Zato pa vzamem v roko knjigo »Zgodbe svetega pisma«, kakor smo jih rabili v šoli, pa začnem poizkušati svojo slikarsko srečo. Kako lepe so bile potem moje »Zgodbe«, tega vam ne morem dopovedati. Kdor jih je videl, vsak je vpraševal: »Kdo je pa to naredil?«

»Jaz,« sem odgovarjal z vsemogočim ponosom.

»Ti? Saj ni res!«

»Jaz, jaz.«

»Znaš pa že, če si sam to naredil.«

Skoro pijan sem bil same hvale. Iz hvale pa je vzrastla želja po slikarstvu.

Prav res. Slikar bom in nič drugega. Po časopisih se bo bralo moje ime, in časopisi bodo hvalili moje slike.

»Lepo delo hvali mojstra.«

»Mladega in nadarjenega slikarja vsem prav toplo priporočamo.«

»Naš slavní mojster je zopet z novo sliko proslavil svoje ime.«

»Zares ponosni smo lahko, da imamo takega rojaka.« —

Že naprej sem bral take slavospeve o sebi in slikal sem »Zgodbe«, da se je kar kadilo (ali pravzaprav: mazalo) in zraven kar požiral hvalo svojih součencev.

»Kdaj boš pa sam kakšno sliko naredil?« so me dražili nekateri bolj zavidni tovariši. »Takole po »Zgodbah« bi še jaz slikal, če bi me kdo naprosil.«

»Le počakaj, ko vse »Zgodbe« poslikam, potem pa.«

»Bomo le videli, kaj boš naredil!«

Res sem začel delati sliko. Ali kakšna je bila! Taki obrazi, take podobe, taki udje taka drevesa, sploh vse tako — da me je bilo v resnici strah. Ali naj te spake komu pokažem? Ne in stokrat ne! Tako strašilo ni in ne bo slika.

Vzel sem nekega jutra tisti nesrečni papir s seboj, ga raztrgal in vržel v vodo — kajpada, da bi bile ribe vse poginile, ki bi bile videle moje slike! — vržel sem ga v blato, v tisto vodo, in pohodil tako, da se papir ni več ločil od blata.

Z Bogom, slikarska slava, midva se ne srečava več!

IX.

Tisti čas sem bil prvič v Ljubljani. Silno veliko novega sem videl. Tam je bila polna hiša najlepših igrač — kdo bi si jih ne zaželel — tam zopet polni jerbasi najboljšega sadja. Pa zopet toliko ljudi.

Med ljudmi so mi bili najbolj všeč vojaki. Pa ne tisti s kratkimi, komaj ped dolgimi sabljicami, ampak tisti, ki so nosili tako dolge sablje, da so se jim zadevale ob tla. Taka sablja je nekaj vredna. Pa kako se vsakemu lepo sveti, kakor bi bila nova.

»Kdo so ti vojaki,« vprašam očeta, »ki imajo tako dolge sablje?«

»To so oficirji,« mi odgovore oče.

Kadar sem tisti dan srečal kakšnega oficirja, sem obstal in gledal za njim. Prav vsega sem pregledal: kako je oblečen, kako hodi, kako privzdiguje noge, kako mu bije sablja ob tla. Saj je bilo to več kot gotovo, da moram biti tudi jaz enkrat oficir, vojak z dolgo sabljo.

Kar sem v Ljubljani videl, to sem doma začel uresničevati.

Nekega dne po tistem dnevu, ko sem bil v Ljubljani, grem v domačo šolo. Pripravljalo se je k dežju. Zato vzamem s seboj dežnik. Ker ni bilo dežja, sem dežnik porabil za nekaj drugega. S špago ga privežem k sebi, in dežnik je postal sablja. Ponosno, raven

kot sveča stopam proti šoli in bijem z dežnikom ob tla; toliko, da se v prahu niso iskre kazale. Ali joj nesreče! Preveč sem bil ob tla in polomil sem dežnik. Doma je bila potem huda ura.

Vzel sem v roke nož in poleno in v par dneh sem naredil dolgo leseno sabljo. Tudi majhen cof sem ji privezal ob ročaju in konec sablje sem okoval s plehom, pa sem bil zopet vojak.

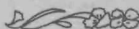
Vsa vas je bila polna moje sablje, zakaj kamor sem šel, je šla sablja z menoj. Še v postelji je počivala vedno zraven mene. Torej sem bil res vojak ponoči in podnevu.

Petrinov Jože je že delj časa kuhal jezo nad menoj. Ko grem nekega dne v domačo prodajalno, me sreča Jože na potu; jeza mu zavre, Jože steče za menoj, jaz pa — sramota za vojaka! — pred njim, kolikor so dale noge.

Nesreča ne pride nikoli sama. Tudi takrat ni. Ko tečem in bežim pred Jožetom in njegovo jezo, zaplete se mi sablja med noge, ker sem jo pozabil držati, in jaz padem na cesto, da se mi je trikrat posvetilo v glavi.

Precej krvi sem takrat izgubil. S tisto krvjo so pa tudi izgubile vse moje želje po dolgi sablji.

J. E. Bogcmil.

Anica in njena muca.

Anica je bila pridna in marljiva deklica; rada je pomagala svoji mamici; karkoli ji je bilo ukazano, je vestno in natanko izvršila. Najbolj pa jo je veselilo, da je smela vsako jutro, vsak opoldan in vsak večer postreči snažni muci s svežim mlekom. Kadar je mati molzla lepo sivko, je Anica sedela na hlevskem pragu in željno pričakovala konca. Ko je namreč mamica pomolzla, je vselej dobila prvi porcijon svežega in toplega mleka Anica, da nasiti svojo mucu. Samoobsebi pa je umevno, da je vladalo med mucu in Anico največje prijateljstvo, zakaj muca je bila